

JAARRAPPORTAGE 2023

Stichting Youth for Christ Emmeloord

Adres	Wilgenlaan 4 8303 AM Emmeloord
Datum	April 2024
Contactpersoon	Jettie Hijmissen
Telefoon	06 44572737
Email	Jettie.hijmissen@yfc.nl

YOUTH
FOR CHRIST

Emmeloord

HEELAL

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	1
Cijfers	2
Aantal jongeren.....	2
Meidenwerk.....	2
Vrijwillige inzet.....	2
Jongerencoaching.....	2
Straatwerk	2
PROJECTEN.....	3
Meidenwerk.....	4
Meidenclub.....	4
Meidenevent	4
Individuele coaching	4
Avond activiteiten	4
Straatwerk	5
Boksen	5
Overige activiteiten	5
Resultaten	6
Doelstellingen	6
1. Een veilige plek waar jongeren vertrouwensrelaties aangaan en ontwikkelen	6
2. Het signaleren van knelpunten op school en in het gezin van jongeren en de jongeren stimuleren om hier constructief mee om te gaan	8
Bijlage: straatcultuur	14

VOORWOORD

Hier leest u de jaarrapportage van het werk van Heelal in 2023. Een jaar met ups en downs. We zijn blij en trots dat zoveel jongeren het jongerencentrum weten te vinden, zich thuis voelen en zich onderdeel van een gemeenschap voelen. Tegelijkertijd hebben we zorgen over een deel van de jongeren die zich op het verkeerde pad begeven of ernstige problemen hebben. We geloven in de kracht van preventief jongerenwerk: dagelijks contact met jongeren. Met hen in gesprek als ze niet lekker in hun vel zitten of als ze in de spiegel moeten kijken. We stellen grenzen, maar wel uit oprechte betrokkenheid. Verderop in dit verslag zult u lezen hoe een jongere zei: 'Heelal is de enige plek waar ik geen gezeik heb'.

In dit jaarverslag leest u de cijfers en resultaten. En nog belangrijker, leest u de verhalen en de trends om de cijfers een gezicht te geven. Want achter elk cijfer, schuilt een jongeren met zijn eigen verhaal en talenten. We laten ook jongeren aan het woord, middels een enquête hebben we hen gevraagd hoe zij Heelal ervaren en of we onze doelen halen. Jongerenwerkers vertellen wat hen is bijgebleven. We hopen dat u ons enthousiasme over de jongeren leest. Want dit is de nieuwe generatie en zij zijn het zo waard om in te investeren!

Team Heelal: Matthijs, Karina, Irene, Juliëtte en Jettie

CIJFERS

Aantal jongeren

In totaal hebben we contact gehad met +/- 390 unieke jongeren. Gemiddeld komen er op een middag 35 jongeren tijdens de inloop. Daarvan is 61% jongen en 39% meisje.

Meidenwerk

Het meidenwerk in de Sterrenbuurt kende gemiddeld 8 bezoekers, in totaal hebben we daar 14 meiden ontvangen. Deze meiden waren tussen de 10 en 13 jaar oud. 17 keer waren we hier aanwezig. Bij het meidenwerk op school waren 6 bezoekers aanwezig.

Tijdens de twee meidenevents waren 34 meiden aanwezig, 30% daarvan was een nieuwe bezoeker.

Vrijwillige inzet

Er zijn 8 vrijwilligers die meer dan 4 uur per week aanwezig zijn bij Heelal. In totaal is dat 1440 uur. 14 jongeren zijn als vrijwilliger betrokken geweest. Daarnaast zijn er 7 studenten als stagiaire aan het werk geweest.

Jongerencoaching

55 unieke jongeren met een hulpvraag hebben we individueel gesproken en verder kunnen helpen of kunnen doorverwijzen naar hulpverlening.

Straatwerk

39 vrijdagavonden zijn we op straat aanwezig geweest. Daar hebben we contact gehad met 90 jongeren. 13 keer zijn we op donderdagmiddag in de Sterrenbuurt op straat geweest. Daar hebben we contact gehad met 54 kinderen (in de leeftijd tussen 8 en 16 jaar).

PROJECTEN

Elke dinsdag tot en met vrijdag is het jongerencentrum tussen 13 en 17 uur open voor een vrije inloop. Jongeren komen uit school of in een tussenuur binnen voor een kop thee, een spelletje of om vrienden te ontmoeten. Per dag hebben we ongeveer 35 jongeren gezien. De inloop is de plek waar de jongerenwerkers contact leggen met de jongeren. Ons streven is om elke jongere te kennen. Dat lukt in het overgrote deel van de gevallen. De meeste jongeren zien wij meerdere keren per week en we weten wat ze drijft, waar ze naar uitkijken en wat zij als drempels in het leven ervaren.

De inloop is ook de plek waar we jongeren uitdagen hun talenten te ontdekken en in te zetten. Dat kan als junior vrijwilliger, maar ook door een activiteit te organiseren.

Het jongerenwerk tijdens de inloop is preventief en laag drempelig. Door te investeren in duurzame relaties, in een omgeving waar ontspanning en verdieping zich afwisselt, zijn jongeren snel geneigd te vertellen waar ze mee worstelen. Jongerenwerkers luisteren, stellen vragen, reiken advies en coping mechanismen aan. We dagen ze uit om stappen te zetten ter verbetering van de situatie.

Na de zomervakantie is er een overgang geweest van groepen. Een aantal jongeren zien we minder, een andere (jongere) groep is nieuw. Dit maakt de dynamiek anders. De groep die minder komt, zorgde voor veel ruzie en vernielingen en daardoor ook een onveilige sfeer. De sfeer is nu veiliger. Tegelijkertijd zien we een aantal jongeren met grote problematieken minder. Dat vraagt van ons om hen actief te benaderen en het contact te behouden, per app of op straat.

Het grootste deel van de jongeren die Heelal bezoeken vallen onder de doelgroep 'kwetsbare jongeren'. Dat zijn jongeren die op meerdere leefgebieden problematiek ervaren. Dit jaar zagen we, net als in 2022, een grote groep jongeren met 'straatcultuurgedrag' (zie bijlage voor het uitleg kader). Zowel over de problematieken als het straatcultuurgedrag schrijven we meer in hoofdstuk 'resultaten van doelen'.

Jongerenwerker Juliëtte vertelt

Juliëtte: "De eerste keer dat deze meid bij Heelal kwam en ik haar vroeg hoe het met haar ging barste ze in huilt uit. We kenden elkaar niet, en dit waren de eerste woorden die we wisselden. Blijkbaar zat het haar zó hoog! In het half jaar daarna werd ze een vaste bezoeker van Heelal. Ze vertelde mij en andere collega's haar verhalen, maakte hier nieuwe vriendinnen en vond een plek waar ze gezien en gehoord wordt. Dat maakt Heelal zo'n mooie plek om te werken en te zijn."

Meidenwerk

Meidenclub

Al jaren besteden we speciale aandacht aan meiden. Meiden vinden het prettig om regelmatig zonder jongens activiteiten te doen, ze gaan op een andere manier om met emoties en hebben andere uitdagingen in hun pubertijd.

Op donderdagmiddag was er in de eerste helft van het jaar een meidenclub in buurthuis Revelsant. Daar komen meiden van groep 7 en 8 voor een actief programma. Door middel van spellen, knutselen, stellingen en uitdagingen werken we aan de emotionele stabiliteit en weerbaarheid van deze meiden. Onderling is er in deze groep veel ruzie, zowel op straat, op school als online. Dat speelt door op de meidenmiddag. Regelmatig kwam een meisje niet door ruzie met een andere. Deze onderlinge onveilige sfeer probeerden we wekelijks te bespreken maar was moeilijk te doorbreken. Ook stonden de meiden weinig open voor ontwikkeling, ze wilden vooral knutselen of spelletjes doen. Na veel wikken en wegen hebben we besloten om deze meidengroep na 4 jaar te beëindigen. De meiden zijn welkom in het jongerencentrum, waar we een deel gelukkig nog zien.

We kiezen ervoor (ook met de overgang naar een nieuwe meidenwerker) om een groep te starten met meiden met pittige problematiek die we in Heelal zien.

Meidenevent

Naast de meidenclub organiseren we twee keer per jaar een meidenevent in het jongerencentrum. Een avond waar meiden verwend, geïnspireerd en uitgedaagd worden. Er zijn sprekers, workshops en spellen. Studentes van Firda verzorgen de catering. Het is bijzonder hoe de meiden zich op deze avonden openstellen en laten raken. Ze durven zich kwetsbaar op te stellen en zijn beschikbaar om anderen te troosten.

Individuele coaching

Onze vrouwelijke jongerenwerkers besteden extra aandacht aan meiden. We hebben veel 1-op-1 gesprekken met meiden. Daar voelen meiden ruimte om te delen wat ze bezighoudt. Zelfbeeld, eetproblematiek, onrust thuis, grensoverschrijdend gedrag en psychische problematiek zijn onderwerpen die veel aan de orde komen. Meiden geven aan dat deze gesprekken heel belangrijk voor hen zijn om overeind te blijven.

Avond activiteiten

Op donderdagavond is Heelal open. Jongeren doen boodschappen en koken. We zitten met een grote groep jongeren aan tafel om samen te eten. Alleen dit is al voor veel jongeren niet vanzelfsprekend. Een hele uitdaging om te blijven zitten, niet op je telefoon te mogen. Een uitdaging en tegelijkertijd ook heel gezellig.

Na het eten is er een programma gericht op ontspanning, verdieping en groepsvorming. Dat varieert van spelletjes, sport, creativiteit tot voorlichting. Twee junior vrijwilligers zijn betrokken bij de organisatie en het programma.

Eind 2023 hebben we in samenwerking met EXPEX en het preventieakkoord een ervaringscafé georganiseerd.

“ Door Heelal ben ik een stuk opener geworden. Ik was altijd een verlegen meisje. Nu voel ik me zelfverzekerd en kan ik makkelijker contacten leggen.

”

Een intense avond waar jongeren deelden over hun ervaringen met mentale problematiek en ervaringen in jeugdzorg. Dit was helend en verbindend. Hier wordt in 2024 een vervolg aan gegeven.

Straatwerk

Met onze brandweerbus zijn we op vrijdagavond op straat aanwezig. Elke week zetten we de pannakooi op het Kettingplein op. Daar voetballen we met jongeren die in het centrum zijn. Op de bankjes ontstaan mooie ontmoetingen tussen kinderen, jongeren en volwassenen. Overlast in het centrum wordt voorkomen, geven ook winkeliers aan.

De hanggroep bij de Jumbo wordt opgezocht en uitgenodigd om mee te doen. Op straat ontmoeten we over het algemeen de meest kwetsbare jongeren uit Emmeloord. Vanuit het contact met het jongerenwerk, versterken kwetsbare jongeren hun eigen kracht en mogelijkheden. Waar nodig leiden wij ze toe naar professionele hulp en draagt jongerenwerk eraan bij dat problematiek niet verder escaleert.

Boksen

Met een aantal jongens dat forse problematiek heeft, af lijkt te glijden in criminaliteit en overlast, hebben we een serie van 5 keer boksen georganiseerd. Onder leiding van een professionele bokser leerden de jongens techniek en was er ook aandacht voor weerbaarheid, conflicthantering en de-escalatie. De avond werd afgesloten met samenwerkingsspellen. De jongens voelden zich gezien en waren enthousiast, maar konden weinig commitment tonen, mede door werk- en thuissituaties. Wellicht dat we deze activiteit in 2024 herhalen.

Overige activiteiten

Naast het reguliere aanbod zijn er meer activiteiten, vaak geïnitieerd door jongeren.

Rond Bevrijdingsdag is er een voorlichting geweest door een meneer die de oorlog heeft overleefd. De jongeren werden daar zo door geraakt dat zij geld wilden ophalen voor kinderen die nu in oorlog leven. Op de markt hebben zij allerlei spulletjes en taarten verkocht, muziek gemaakt en geschminkt om geld op te halen voor Artsen zonder Grenzen. De actie is na te lezen in de krant: [noordoostpolder](#)

Heelal heeft deelgenomen aan 'de Tijd van Nu' en heeft workshops over groepsdruk gegeven aan ongeveer 80 scholieren van het Vakcollege.

In de eerste week van juli heeft voor de 4e keer de sportweek plaatsgevonden. Ruim 20 jongeren zijn een week lang aanwezig geweest in de Sterrenbuurt en de Zuidert. Ze organiseren sportactiviteiten en spelletjes voor kinderen (overdag) en jongeren ('s avonds).

Jongeren hebben een zomerfeest georganiseerd en een kerstgala.

RESULTATEN

Doelstellingen

In het vraaggesprek dat op 12 juli 2022 gevoerd is met mevrouw van der Pol, is afgesproken dat Heelal zich in 2023 richt op de volgende doelen:

1. Het bieden van een veilige plek waar jongeren vertrouwensrelaties kunnen aangaan en ontwikkelen.
2. Het signaleren van knelpunten op school en in het gezin van jongeren en de jongeren stimuleren om hier constructief mee om te gaan.
3. Het uitdagen en stimuleren van jongeren om het beste uit zichzelf te halen.

Van alle drie de doelstellingen zullen we de resultaten bespreken. Daarvoor hebben we een enquête uitgezet onder jongeren en we bespreken de resultaten die we zelf zien.

1. Een veilige plek waar jongeren vertrouwensrelaties aangaan en ontwikkelen

Dit doel is behaald als:

- Er een groep van rond de 25 jongeren vaker dan 2 keer per week bij Heelal komt. Hiermee wordt aangetoond dat Heelal een veilige plek is en dat zij onderling en met jongerenwerkers vertrouwensrelaties zijn aangegaan.
- Er wekelijks twee persoonlijke gesprekken gerapporteerd kunnen worden. Hiermee wordt aangetoond dat jongeren Heelal als een veilige plek ervaren en een vertrouwensrelatie aangegaan is met de jongerenwerkers
- Jongeren vriendschappen aangaan en onderhouden. Dat toont aan dat zij in staat zijn om wederkerigheid te tonen in vriendschap, leren omgaan met conflicten, trouw betonen en zich inleven in de emoties van anderen.

We hebben de jongeren in de enquête gevraagd welk cijfer ze geven op de vraag: *'Bij Heelal voel ik me thuis'*

Het gemiddelde cijfer dat gegeven wordt is 8,5. Een aantal reacties die hier op aansluiten:

'Ik kom naar Heelal voor de gezelligheid en nieuwe jongeren te ontmoeten'

'Ik kom naar Heelal voor de gezelligheid en ik ken veel mensen hier en ik kom af en toe om hun te zien en om samen te eten, over onze problemen te praten!'

'Ik kom naar Heelal om m'n verhalen kwijt te kunnen en om te groeien in de sociale communicatie'

'Ik leer vaak hoe jongeren in elkaar zitten en hoe je daar dan mee om kunt gaan. Hun gedrag komt ergens vandaan en dat leer je steeds meer.'

‘Ik ben meer sociaal geworden, we hebben samen ook heel veel gezellige herinneringen.’

Cijfers

Er komen meer dan 25 jongeren vaker dan 2 keer per week naar Heelal. Een geschat gemiddelde (in ons rapportage systeem noteren we de namen van de jongeren niet) is dat 35 jongeren vaker dan 2 keer per week naar Heelal komen. Dat geeft aan dat zij verbinding voelen, zich prettig en veilig voelen.

Als we een jongere spreken en er komt een hulpvraag aan de orde, rapporteren we dat gesprek als coaching gesprek. Dat zijn gesprekken die langer duren, waarbij we even apart gaan zitten of een wandeling maken. In 2023 zijn er wekelijks 2,5 individuele gesprekken gerapporteerd.

Ondanks dat jongeren aangeven zich prettig te voelen, hebben we daar in 2023 ook mee geworsteld. We ontvangen een doelgroep met vaak grote problematiek. Dat uit zich in allerlei gedrag wat de veiligheid kan bedreigen. Bijvoorbeeld bedreigingen, kapotmaken van fietsen, geroddelen en soms zelfs vechtpartijen. Deze groep kan heel sfeerbepalend zijn. Bij onacceptabel gedrag worden ze voor een bepaalde periode geschorst. Tegelijkertijd zijn dit wel de jongeren met de grootste gebrokenheid en de grootste (niet altijd uitgesproken) hulpvragen. Het zijn jongeren die zowel op school als thuis niet te hanteren zijn en weggestuurd worden. Het is goed voor ze als ze bij ons gezien, gewaardeerd en gerespecteerd worden. We merken dat dat langzaam iets veranderd bij hen. Dat ze hun verhaal vertellen en zich laten sturen. Maar de stapjes zijn klein en hun gedrag is voor andere jongeren onprettig.

Incidenten (vaak aangejaagd op sociale media) gebeuren vooral buiten Heelal, maar de betrokken jongeren komen wel beide bij Heelal. Zo is er een jongen op school in elkaar geslagen door een groep jongens die ook bij Heelal komt. Het gebeurde buiten Heelal om, maar heeft wel direct invloed op de omstandigheden bij Heelal.

We besteden veel aandacht aan dit onderwerp en proberen overal ogen en oren te hebben. Toch zijn we soms niet in staat veiligheid te garanderen. Maatregelen die we genomen hebben zijn: dubbel staan op de inloop, altijd een jongerenwerker of vrijwilliger buiten, het boksen met de jongens en een project over exposing.

Jongerenwerker Karina vertelt

Kleine stapjes

Al jaren lopen we op met de jongere. Wat we in haar investeren lijkt weinig te helpen. Ze blijft vast zitten in haar problematiek ondanks alle hulpverlening die ze krijgt. Afgelopen jaar mochten we bij haar voor het eerst wat verandering zien. Het is een klein stapje, maar het geeft hoop voor meer. De jongere worstelt onder andere erg met haar zelfbeeld, ze vindt zichzelf niks waard. Door positieve woorden en complimenten proberen we haar aan te moedigen in een positiever zelfbeeld. Normaal gesproken schoof ze alle complimenten aan de kant of ontkrachtte ze deze. Nu is er eindelijk een klein stapje, want ze probeert de positieve woorden te accepteren en zegt soms zelfs “bedankt”.

Ze komt graag bij Heelal en ondanks alles wat er in haar leven speelt wat ze benoemd als gezeik, ziet ze Heelal als de enige plek waar ze dat niet heeft. “Ik heb overal gezeik en het wordt alleen maar meer. Dit is de enige plek waar ik even geen gezeik heb”. Op die manier heeft ze een plek wat ze even op adem kan komen en gewoon jongere kan zijn.

2. Het signaleren van knelpunten op school en in het gezin van jongeren en de jongeren stimuleren om hier constructief mee om te gaan

Bij dit doel is aangegeven dat het behaald is als er :

- Vanuit de rapportages een beeld geschetst kan worden van de knelpunten waar jongeren tegenaan lopen op school en in hun gezin
- Jongeren handvatten hebben gekregen om hier mee om te gaan.

Zoals bij doel 1 beschreven voelen jongeren zich vrij om te vertellen wat er speelt in hun leven.

We signaleren de volgende knelpunten en trends:

1. Gezinssituaties

Ouders die gescheiden zijn, opnieuw een relatie hebben, vechtscheidingen, nieuwe broertjes en zusjes, ruzies thuis en jongeren die niet meer thuis kunnen wonen. Voor een aantal jongeren is er zowel letterlijk als figuurlijk geen ruimte meer voor hen. We merken dat het veel invloed heeft op het welzijn van de kinderen. Hier komt psychische problematiek of risicogedrag uit voort.

2. Sociale media

Veel problematiek ontstaat online. Er zijn expose accounts (bijv 0527expose op snapchat) waar dagelijks gênante foto's of naaktfoto's van jongeren geplaatst worden. Het gebeurt dat foto's die iemand privé heeft gestuurd worden doorgestuurd of ge-airdropt op school. Dit vormt een ernstig gevaar voor de mentale gezondheid van jongeren door schaamte, angst, depressie, isolatie en zelfbeeldproblemen te veroorzaken. We kunnen tientallen verhalen vertellen van jongeren die ge-exposed zijn en niet naar school durven en daar psychische schade van opgelopen hebben. Een ander effect is dat zij revanche willen nemen en in een spiraal van verharding terecht komen.

3. Psychische problematiek

We merken dat steeds meer jongeren psychische klachten hebben. Wat wij merken is dat vooral druk om 'te zijn', ongezonde dynamiek thuis en negatieve gedachten zwaar drukken op jongeren. Dit uit zich onder andere in depressies, risicogedrag en slechte schoolresultaten. Bij meiden zien we eetstoornissen en automutilatie. Er zijn jongeren die zelfmoordpogingen doen. De jeugdzorg is vaak niet passend voor de jongeren, en de wachtlijsten zijn lang.

De kracht van preventief jongerenwerk als aanvulling op hulpverlening merkten we onlangs: een meisje kwam op een middag langs. We zagen dat het niet goed met haar ging, we waren al op de hoogte van haar problematiek. Een jongerenwerker heeft een gesprek met haar gehad. Die avond kreeg de jongerenwerker een appje: 'hé, ik was vandaag naar Heelal gekomen om afscheid van jullie te nemen want ik zag het niet meer zitten. Maar na het gesprek heb ik besloten dat ik toch wil leven.'

4. Verslavingen

Net als voorgaande jaren zien we dat jongeren veel drinken, blowen, roken en vaperen. Wiet en andere drugs (we kennen veel jongeren die verslaafd zijn aan 3MMC) zijn heel makkelijk verkrijgbaar en extreem verslavend. Vaak is Tactus betrokken. Tactus is met enige regelmaat tijdens de inloop preventief aanwezig. Jongeren met een verslaving gaan vaak weinig of niet naar school. Wellicht is het een idee om met de leerplicht en scholen te onderzoeken of Heelal een plek kan zijn waar deze jongeren werken aan een positieve dagbesteding, dagritme en schoolvaardigheden.

5. Kinderen van arbeidsmigranten

Wat we willen noemen is dat er speciale zorg is om kinderen van arbeidsmigranten. Met name jongeren met Poolse ouders. Zij leven tussen twee landen in, wat hen onthecht maakt. Ook hebben zij meer dan andere jongeren complexe thuissituaties met gescheiden ouders (soms in verschillende landen) en nieuw samengestelde gezinnen. We horen van huiselijk geweld. Er is veel drank- en drugsgebruik en risicogedrag bij deze jongeren. Deze jongeren hebben (begrijpelijk) weinig vertrouwen dat de situatie kan veranderen, leggen zich neer bij de situatie zoals deze nu is en zien weinig toekomst.

Constructief omgaan met knelpunten

We merken dat jongeren het prettig vinden om te ervaren dat andere jongeren ook worstelen met psychische problematieken. Ze zeggen hier zelf over:

'dat er ook andere jongeren zijn die problemen hebben of het zwaar hebben en dat zorgt ervoor dat ik me daarin niet alleen voel!'

Over de handvatten die jongeren krijgen om om te gaan met knelpunten, hebben we gevraagd wat zij geleerd hebben bij Heelal. Zij zeggen hierop:

'Door beter naar dingen te kijken en problemen op te lossen.'

'Beter voor mezelf zorgen.'

'Ik heb een kant van mijn zelf waar ik eerst niet veel mee deed beter leren kennen. En hiermee ben ik ook bezig deze kant van mijzelf verder te ontwikkelen.'

'Dat praten helpt.'

We proberen jongeren te activeren. Dat kan fysiek, door te gaan bewegen of iets creatiefs te doen. Dat kan ook in hun situatie. Welke acties die de situatie kunnen veranderen kunnen zij zelf uitvoeren?

Belangrijk vinden we het, om te wijzen op het feit dat je een keuze hebt. De omstandigheden waarin je leeft of de situatie die op je af komt kun je niet kiezen. Je hebt wel de keuze hoe je er op reageert. Zo ook de mensen waar je mee om gaat, de sociale media accounts die je volgt, hoe je je tijd besteedt. Word je bewust van hoe je over jezelf denkt. Als dat geen waarheden zijn, kies er dan voor om positieve gedachten over jezelf te hebben.

Op deze wijze krijgen jongeren zowel een luisterend oor als handvatten aangereikt om iets aan hun situatie te doen. We merken dat jongeren ook echt behoefte hebben aan handvatten en het fijn vinden als we die bieden. Veel jongeren kiezen er namelijk bewust voor om naar Heelal te komen of nemen contact met ons op om advies te vragen over bepaalde zaken.

Concluderend, van de indicatoren is af te leiden dat Heelal knelpunten op school en in het gezin van jongeren signaleert. Daarnaast worden jongeren gestimuleerd om hier constructief mee om te gaan.

Jongerenwerker Matthijs vertelt

Matthijs: Tijdens één van de donderdagavonden dat wij samen met jongeren eten en een programma hebben, kwam een jongere vlak voordat we gingen eten bij me. Hij vertelde dat hij graag even wilde praten, voor het eten, want hij had toch geen trek.

Eenmaal een poosje in gesprek vertelde hij dat hij een blowverslaving heeft opgebouwd, en dat zijn oom dit jaar zelfmoord heeft gepleegd en zijn gezin achterlaat. Voor de jongere was dit een ingrijpende situatie. Zijn ouders zijn namelijk gescheiden en met zijn vader heeft hij geen contact. Zijn oom was als een vader voor hem en zorgde voor hem en zijn moeder, ook in de tijd dat ze bang waren dat zijn vader hen op kwam zoeken.

Hij had vaak contact met zijn oom, en zijn oom hielp het gezin ook financieel. Nu heeft hij zelf een bijbaantje en probeert hij iets terug te doen door geld te geven aan zijn tante.

De jongere heeft nu af en toe gesprekken bij tactus, die hem helpen te stoppen met blowen. Over wat er speelt in zijn leven, en over de zelfmoord van zijn oom heeft hij nog niet gepraat. Hij durft dit ook niet te vertellen aan zijn vrienden, omdat hij bang is dat ze het niet begrijpen, of er grapjes over gaan maken. Ook bij tactus heeft hij het niet verteld, omdat hij de mensen nog niet kent, en moeite heeft met mensen vertrouwen. Aan het eind van dit gesprek heb ik hem uitgedaagd om het wel te delen met zijn contactpersoon bij tactus, omdat anders het echte probleem niet opgelost wordt.

3. Het uitdagen en stimuleren van jongeren om het beste uit zichzelf te halen

Dit doel is behaald als:

- Er tijdens de individuele gesprekken gestuurd wordt op eigen verantwoordelijkheid en jongeren worden gestimuleerd om het beste uit zichzelf te halen.
- 15 jongeren participeren in een Maatschappelijke Dienst Tijd traject.
- Er jaarlijks 15 meisjes meedraaien in één van de (meiden) groepen.

- Er 5 tot 10 jongeren zijn gestopt met het gebruik van verslavende middelen of substantieel minder verslavende middelen gebruiken.
- Er jaarlijks één activiteit ontstaat dat door jongeren geïnitieerd en uitgevoerd is.
- Er bij alle projecten een junior vrijwilliger of stagiair meedraait

De jongeren die bij Heelal komen zijn heel talentvol, creatief, muzikaal, grappig en slim. We genieten ervan als jongeren dat inzetten, bijvoorbeeld met dansjes als opwarmer aan het begin van een activiteit. Het kerstfeest en het eindfeest werd door jongeren georganiseerd. Bij het jongerenwerk worden we geholpen door een groep van 5 junior vrijwilligers. Zij draaien mee tijdens de inloop, het meidenevent, de avondactiviteiten en gaan mee de straat op. Hun betrokkenheid is fijn omdat ze leuke ideeën hebben, op een andere manier kijken naar het jongerenwerk. Ook horen zij andere geluiden dan wij. Dat houdt ons scherp.

Ook zijn zij belangrijke rolmodellen voor andere jongeren. Er wordt naar hen opgekeken en naar hen geluisterd. Aan ons de taak om ze zich daar bewust van te maken, ze die rol ook op te laten pakken en te bewaken dat ze die rolmodel functie ook serieus nemen. De manier waarop zij praten over anderen, hun taalgebruik en gedrag buiten vrijwilligersuren zijn daar belangrijk in.

De junior vrijwilligers draaien mee met vrijwilligersavonden. Eens per maand komt het complete team van Heelal samen voor een vrijwilligersavond. We eten samen, nemen lopende zaken door en volgen een training. Gespreksvoering, groepsdynamiek of relationeel jongerenwerk zijn onderwerpen die aan de orde komen. Aan junior vrijwilligers wordt ook de ruimte geboden om initiatieven uit te voeren.

Het uitdagen en stimuleren van jongeren om het beste uit zichzelf te halen, beperkt zich niet tot de junior vrijwilligers. Veel jongeren die we spreken hebben beperkende gedachten over zichzelf. Ze denken dat ze niet van waarde zijn, weinig kunnen. Sommige jongeren horen dat thuis ook voortdurend. Dat zijn sterke gedachten die niet zomaar weg zijn. Jongerenwerkers proberen daar een tegenwicht tegen te zijn door positieve woorden te spreken en gericht complimenten te geven. Voor sommige jongeren is Heelal de enige plek waar ze iets positiefs horen. We vertellen ze dat ze waardevol zijn, dat ze talent hebben en dat er een goede toekomst voor ze is.

Een manier om jongeren te stimuleren en te ondersteunen is bijvoorbeeld het voorbereiden van sollicitatiegesprekken of schoolgesprekken. Wat draag je, hoe kom je over en wat kun je voorbereiden.

Bij Heelal komen ook veel jongeren die niet, of heel weinig naar school gaan. Ook met hen hebben we het er over dat school belangrijk is en dat het een goede voorbereiding voor de toekomst is. Er is gelegenheid om huiswerk te maken onder begeleiding. Als er zaken spelen die ze niet op school durven bespreken, nemen wij soms (in overleg) contact op.

Een bredere aanpak van schoolverlaters en spijbelaars is nodig. Wij hebben bij veel jongeren een goede ingang en denken graag in het netwerk mee over preventieve of repressieve interventies.

Voor een deel van de jongeren lukt het niet om ze mee te laten helpen met een activiteit of maatschappelijk betrokken te krijgen. Zij zijn niet in staat om commitment te geven of verantwoordelijkheid te nemen. Het lijkt soms ook alsof we tegen een muur praten, als we zien in welke situaties ze belanden. Toch blijven we volhouden omdat we overtuigd zijn van de kracht van positieve woorden, al zien we dat niet direct. Andere jongeren hebben duidelijk talenten, maar zetten die niet op de juiste manier in. Zo is er een jongen die echt ondernemerstalent heeft. Hij verkoopt vapes als de beste. We hebben hem aangeboden om in plaats van vapes, een eigen

onderneming te starten in iets positiefs. Bijvoorbeeld door een eigen kledinglijn te starten en te drukken. Binnen een dag had hij de website al af!

Uitdagen doen we ook door in groepsverband activiteiten aan te bieden die jongeren een bredere blik geven. Bijvoorbeeld door creatieve workshops te organiseren, mensen uit te nodigen die wat vertellen over maatschappelijke thema's en aandacht te schenken aan de cultuur en geschiedenis van jongeren uit andere culturen.

Dit laatste is heel effectief gebleken. Jongeren van allerlei culturen mixen, gaan vriendschappen aan en komen bij elkaar over de vloer.

Twee specifieke projecten willen we benoemen. In maart is er een uitvoering geweest van een theaterproductie. Jongeren hebben in 10 weken meegedacht over een script en dans, zang en toneel ingestudeerd. Een heel intensief en mooi groepsproces heeft plaatsgevonden waarbij jongeren grote stappen hebben gemaakt en hun talenten hebben ontdekt. Bij de voorstelling in het cultuurhuis waren ouders, familie en vrienden aanwezig. De jongeren hebben een MDT certificaat uitgereikt gekregen.

Jongerenwerker Irene vertelt

Tijdens de Sportweek zetten jongeren die elkaar voor die week nog niet (goed) kenden, samen een heel tof kinderprogramma neer. Ze werden uitgedaagd om verschillende taken op zich te nemen, zoals verhalen vertellen, toneelstukjes voorbereiden en uitvoeren en het uitleggen en begeleiden van knutselwerkjes en sport en spel activiteiten. Mooi om te zien hoe ze groeiden in hun rol als kinderwerkers. Daarnaast leerden ze ook van elkaar. Zo was er een jongen die een manier had ontdekt om de kinderen enigszins stil te krijgen en de dagen erop pasten de anderen deze techniek ook toe. Ze werden steeds creatiever!

Daarnaast hebben we in april en mei het jongeren centrum opgeknapt: nieuwe vloer, kleuren, bar en entree. Jongeren zijn betrokken geweest bij het interieur ontwerp, schoonmaken, het slopen, het schilderen en zelfs het installatiewerk. Ze lieten hiermee eigenaarschap en betrokkenheid zien. Het maakt hen trots en verbaast waartoe ze in staat zijn.

Jongerenwerker Jettie vertelt

De wereld waar jongeren in opgroeien is hard. Jongeren staan onder druk om te presteren, er goed uit te zien, streetwise te zijn. Ondertussen zijn veel gezinnen kapot en worden scheidingen boven de hoofden van kinderen uitgevochten. Daarbij zorgt social media voor een wereld die vaak onveilig is en waar veel ruzie is. En toch staan de jongeren 's ochtends naast hun bed, gaan naar school, zoeken hun vrienden op en hebben lol. Ik heb zoveel bewondering voor de veerkracht van onze bezoekers! Ik ben blij dat Heelal het 'kopje thee na school' kan bieden.

BIJLAGE: STRAATCULTUUR

Bij Heelal zien we jongeren met veel risicofactoren en weinig beschermende factoren. Risicofactoren zijn bijvoorbeeld: LVB, armoede/uitkering, schoolverlaters, groepsdruk, deliquente vrienden, multiprobleem gezinnen, vaak verhuizen (hechting). Beschermende factoren: IQ, stabiliteit, 'significant other', rolmodellen, bestaanszekerheid, schoolprestaties.

Jongeren raken verzeild in:

1. Drugs/drank
2. Wapens/messen
3. Kleine criminaliteit/vandalisme/dealen
4. Bedreigingen: online, fysiek
5. Sexting/ exposing
6. Psychische problematiek

Jongeren met straatcultuurgedrag zetten zich af tegen autoriteiten; leraren, politie. Dit komt voort uit voortdurende afwijzing, de schaamte om de risicofactoren, onveilige hechting en kansenongelijkheid.

De rol van jongerenwerk wordt vaak gezien om te voorkomen dat jongeren in de hulpverlening terecht komen, maar veel van deze jongeren komen niet bij de hulpverlening. Ze worden niet door hun ouders gemeld bij hulpverlening, en als dat wel zo is (of via school) dan sluit hulpverlening niet aan door gebrek aan vertrouwen in overheid/autoriteiten. Dus deze jongeren lijden aan psychische problematieken, maar i.p.v. hulpverlening kiezen ze pad ondermijning/criminaliteit.

Daarom is de rol van preventief jongerenwerk essentieel: deze jongeren zien, horen, waarderen (dit geven kans-ongelijke jongeren zelf aan). We doen dit door in te zetten op talentontwikkeling, 'naast de doelgroep staan', groepsaanpak en het bieden van uitstapmogelijkheden.

Een goede jongerenwerker is als een hengel. Jongeren weten dat hij/zij altijd de kans biedt om ergens uit te stappen. Dat ze weten dat er een alternatief en perspectief is. Een vertrouwd persoon waar je terecht kan als een (crimineel) milieu jou in de greep krijgt of heeft.